

36

1732 30

DECAS

DESIDERIO-
RVM IVRI-
DICORVM

QVARTA

QVAM

PRÆSIDE

IO. FRIDER. WERNHERO, D.

PANDECT. PROF. PVBL. CVR. PROVINC. ET SCABINAT.
NEC NON FACVLTV. IVRID. ASSESS.
SVBST.

IN AVDITORIO ICTORVM

Prid. 1D. APRIL. c13 1300 XXXII.

PVBLICE VENTILANDAM PROPONET

CHRISTIAN ADAM BIRCKHOLTZ

HOLZDORFFA-SAXO.

VITEMBERGÆ

LITERIS SCHLOMACHIANIS.

DECAS
BESTIARIO
RVM I VRI
DICORVM
CVRTA
IO ERIBER WERTHROD.
IN AVDITOKO ICTORVM
CHRISTIAN ADAM BIRCKHOFF

DESID. I.

Duella sub asperrima poena, nec non infamia, perpetua ab omnibus honoribus exclusione, etc. ubi vis, et imprimis extra Saxoniam Electoralem, in qua summa Potentissimi Legislatoris providentia hoc malum penitus fere extirpatum, prohiberi, serio optandum. Suasores etiam, nuncii etc. gravissime coercendi.

Ratio 1. Nihil rationi sanae magis repugnat, quam duellum. Primo injuria quis afficitur, deinde hujus ulciscendae causa provocat ad anceps duellum, nescius, quem victoria maneat. Succumbit postea. Gloria victa!

2. Inventum hoc debetur barbaris temporibus, & gentibus, quae justitiam causae ita explorari posse putabant, idque iudicium div. vocabant, vid. B. JANI *Diff. de duell. Orig. & progr.* Sed pudeat Christianos, meliora edoctos, ex putidis Majorum ethnicorum fontibus talia haurire.

3. Non tantum turpissime in generales de vindicta prohibitiones div. et ipsam toties repetitam orationem dominicam, peccatur, sed etiam gravissime DEVS per tale iudicium divinum tentatur, contra *Matth. IV, 7. ουκ ἀκρωασις Κύριον ἰδὲ Θεόν σκ.* In mortali ergo peccato

cato procul dubio constituti duellantes in tartara praecipites ruunt. Sed quid magis temerarium, quam levissimae injuriae vindicandae gratia, quam contemnere praestaret, aeterno exitio se exponere?

- 4.) Quam gravia DEVS in sacris literis integris regnis ob debita sanguinis minetur, ipsi quoque Principes Legislatores meminisse debent.
- 5.) Interest etiam Reipublicae, duella seuerè prohiberi, cum iis plerumque praecipua ejus membra, quibus aliquando nec Respublica sine damno carere potest, perire soleant.
- 6.) Quia duellantes putant, famam ita vindicandam esse, nulla aequior poena, quam summa infamia, in solam provocationem statui potest.

DESID. II.

Maximi circa stipendia occurrentis abusus vitandi gratia, et quo intentio fundatorum sanctè custodiatur, optandum, ne quis, nisi cujus indigentia, industria et morum probitas satis explorata, ad haec percipienda admitatur.

Ratio forte satis est manifesta, dum quandoque ditiores pauperibus, improbi, inculti, ac negligentes, probis et industriis praeferruntur.

DESID. III.

Mores etiam nonnullorum locorum valde laudabiles sunt, & digni, qui ubivis recipiantur, ubi nemini stipendium confertur, nisi datis fidejussoribus caverit, de pecunia bene collocanda, atque, si huic promisso eventus non responderit, cum usuris restituenda.

Ratio est in promptu. Ita & ipsi beneficiarii & eorum fidejussores vigilare coguntur.

DESID.

DESID. IV.

Ne quoque stipendiis donati ad alios mores delabantur, consultum videtur, statui, ut, quisquis expectantium Stipendiatum dissolutæ, aut turpis vitæ convicerit, vel quod se indignum gesserit stipendio, in illius locum sufficiatur, indigno penitus excluso.

Ratio et hic sponte cuivis patet. Ita, dum pro conservando stipendio laborat beneficiatus, non nisi honesta, proba, & industriam acuentia, meditari cogitur.

DESID. V.

Laudandus & imitandus mos est cujusdam Principis, qui vestimentorum luxum hoc solo mirifice coerceret, quod luxuriosis longe majora consuetis onera imponat, & si neque id eos in officio contineat, tributa quotannis augeat. Ita fit, ut omnes cives cultu modesto utantur, et solícite admodum caveant, ne modum præscriptum excedant.

Ratio utilitatis palam se prodit. 1. Ingens pecuniæ vis in terris conservatur. Plerumque enim luxuriæ instrumenta ab extraneis petuntur.

2. Vulgus ita coercetur, ne, dum proceres imitatur, hos, distinctionis ergo, propemodum subinde de novis cogitare, compellat, atque ita nec modus nec finis sit. Quod in fœminis haud infrequens esse solet, dum longe inferiores cultum sua forte majorem affectare consueverant.

DESID. VI.

Pro conjuge defensionis ergo testimonium perhibere, conjugii permittitur. Sed istud, puto, nequam admittendum.

)0(3

Ratio.

- Ratio 1.* Manifestum est, nullam rem propfus tangere uxores, quam infamiam mariti. Cum eo simul & ipsa spoliantur honoribus, alimentis, aliisque commodis.
2. Plerumque & saepius delicti sunt non tantum conscia, sed etiam quandoque auctores.
 3. Blanditias maritales, levitatemque a jure in foeminis praesumptam, multum habere ad peierandum ponderis, res ipsa loquitur.
 4. Certe gravi perjurii suspitione liberari tale testimonium non potest. At in moralibus sententia tutior sequenda.

DESID. VII.

Cautelis juris si quem ad proximum decipiendum usum esse appareat, gravioerem poenam irrogari convenit, idque iudices non observare, dolendum.

Ratio 1. Cautelis quidem pro jure suo legitime tuendo uti, innoxium est, neque propterea iuste convitium jurisprudentiae dixeris. Sed evidens improbitatis nota est, res suas cautelis instruere, alterius decipiendi causa. Et Judex ad haec connivens, atque credens, impune id ferre impostorem debere, quod alterum jure suffragante deceperit, ejusdem criminis sit reus, dum non meminuit, Judicis esse, per legitimos tramites calumniantium iniquitates expellere, denique in omnibus usum ab abusu separandum.

2. Insigne absurditatis gravissimae argumentum foret, si iudex ita ratiocinaretur. Jus hanc cautelam suggerit, ergo eadem ferenda est, sive male, sive bene, alter illa sit usus. Icti enim est, leges ad facta non crude, sed mediante ratione, applicare, & perpendere, num ex mente Legislatoris lex ad istud factum quadret, quod si non fieri deprehendit, et nihilo.

nihilominus legem sequitur, juris imprudens potius,
quam prudens, vocari meretur.

Exemplum. Prudenti exemplo præiuit **VLP**IANVS, qui
non crude Leges, fœminis beneficium **SCTi Velle-**
jani concedentes, secutus est, sed tunc demum isti
beneficio locum tribuit, si non callide versate, ex
præsumta voluntate legislatoris, non decipientibus,
sed deceptis, consultum hoc beneficio cupientis.
l. 2. ff. ad SCium Vellej. Alia exempla in LL. Romanis
plurima occurrunt.

DESID. VIII.

Defensores quandoque in defensionibus utuntur
invocatione sanctissimi divini Nominis pro innocen-
tia rei. Varias contestationes per **DEVM**, propri-
amque conscientiam, intermiscunt. &c. Hos omnes
graviter coerceri, iustum foret.

Ratio. Sæpe tam clarum est delictum, ut non possit
non Defensor ex actis convictus esse de crimine
commisso. Nihilominus ille ad **DEVM** provocat,
eoque ipso turpiter hoc Sacrosancto Nomine abuti-
tur. Quod ne fiat, omnes providere, par est.

DESID. IX.

Cultum externum nimis inter nostrates remis-
sum esse, templorum ornatus loquitur. At, hoc-
feri, serio dolendum.

Ratio. Quamvis enim hæc fidem ipsam non ingredi-
antur, certe tamen quendam contemptum ex hoc ne-
glectu in ipsam religionem in animis nonnullorum
generari, persuasum habeo.

2. **DEVS**, externum hunc ornatum sibi non displi-
cere,

cere, manifesto tabernaculi & templi Hierosolymitani exemplo, testatum reddidit.

3. Omnia sacrarum literarum vestigia docent, damnari in cultu divino parsimoniam.

DESID. X.

Graviorem aliis pœnam famulis furibus dictari, par est.

Ratio in aprico posita est, quoniam in his fides singularis requiritur, dominus sibi ab iis, uti aliis furibus, cavere nequit, sed plurima eorum fidei credere invitus cogitur.

Wittenberg, Diss., 1732

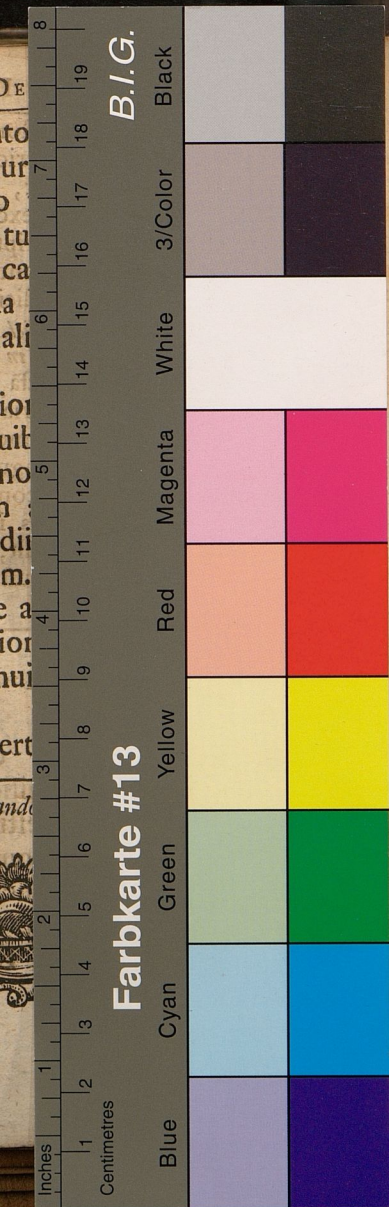
VD 18

ULB Halle 3
004 574 621

58-706

Nov. 16. 7. Jhd. v. K. J. v. L. f.

B.I.G.

Farbkarte #13

1732 30 / 36

DECAS
DESIDERIO-
RVM IVRI-
DICORVM

QVARTA

QVAM
PRAESIDE

IO. FRIDER. WERNHERO, D.

PANDECT. PROF. PVBL. CVR. PROVINC. ET SCABINAT.
NEC NON FACVLT. IVRID. ASSESS.
SVBST.

IN AVDITORIO ICTORVM

Prid. 1D. APRIL. c 1s 1s cc XXXII.

PVBLICE VENTILANDAM PROPONET

CHRISTIAN ADAM BIRCKHOLTZ

HOLZDORFFA-SAXO.

VITEMBERGAE

LITERIS SCHLOMACHIANIS.

